

H O R I A

..Și totuș nimic nu-i mai strein ca norocul de duhul faptei lui Horia. Norocul poate să mărească sau să scadă, prin lipsa lui, folosul omului, ni-căeri el nu-i poate da tărie adevărată, nici trănicioie făpturii dincolo de veac. Ci nu în el, nu în soamea ce o trezește, va trebui să căutăm izvorul mării lui Horia. Pentru noi puterea sa și viața peste veac a faptei mo-țului iobag stă în smerenia lui, în supunerea desăvârșită perunei momen-tului istoric al neamului său. El cel dintâi dintre toți a înțeles-o, el cel dintâi a dus-o în faptă, el, cel dintâi o'a jertfit pentru împlinirea ei. De aci, din împărțania țaranului din Albac cu duhul strămoșilor morți, în pământul atunci înstreinat al Ardealului, se ridică elementele tăriei sale, împotriva căreia întâmplările schimbătoare ale vieții nu mai pot nimio.

..Omul acesta nu venea pentru sine. El nu va veni pentru sine și nicăeri nu-și va căuta folosul. El venea poruncit din istorie să dea viață mișcării de răscruce a neamului său. Fapta lui isvera dintr'o prea îndepărtată în-lănțuire, pe care nimic n'ar mai fi putut-o clinti. Prin ea se pronunța re-înța dârza a unui neam care nu se lăsa să moară. Și dacă atunci un om s'ar fi dat la oparte, un neam s'ar fi prăbușit. Dar mărirea omenească a lui Ho-ria e de a fi luat asupra-și, fără șovăire, până în cele mai cumplite încercări, destinul chinutului său popor.

Numele însuș nu-i aparținse. I-l dăruise poporului pentru glasul pretu-tindenii îndrăgit al fluierului său, care chema ca într-o horă, acum înceată și dureroasă, acum strigată și aspră, toată nădejdea înecată în jale și tot derul necuprins al Moților din Munții. Făptura sa întregă era a neamului ale cărui țării împrăgțiate s'au intrupat în ea.

..Chipul său, așa cum bogata iconografie a vremii ni l-a păstrat, ne ară-tă în el o ființă de rasă în care neamul s'a limpezit: o frunte largă, gân-ditoare, îi încunună figura, părul despărțit pe creștet îi cade în părți, în-cadrând o față prelungă, în adâncul căreia ard privirile.

..Horia a fost acela care, în despuicerea desăvârșită de interese și am-bițiuni personale, s'a lăsat pătruns ca de săgeți de lumină de marile ade-văruri de viață ale neamului său, pe planul caruia își înălțase făptura.

..Iarna și stingerea răscălei îl afundară, cu Cloșca, în bătrânul codru troenit de zăpadă al Scorocetului. Acolo sub cetini, Căpităzii găsiră adă-post într-o viziună afundată, la rădăcina unui copac. Horia se adănci în gândurile sale, arzând în piept dorința unui ultim drum la Viena.

Acest drum, zadarnic ca și celelalte, Horia nu-l va mai face. Un altul îi era sortit: drumul celei mai înalte jertfe și, prin ea, drumul biruinței dincolo de moarte.

..Dincolo de lanțurile închisorii, dincolo de zădarnicul proces, în care Horia n'a vorbit, s'a ridicat roata ca să frângă, alături de tovarășul ne-despărțit al luptei sale, trupul iobagului îndrăzneț.

..O asemenea viață nu se încheie însă acolo. Ea coboară și se înmățește în viața nesfârșită a neamului. Șase zeci de ani în urmă, ea a trezit pe Iancu, peste o jumătate de secol încă ea a chemat steagurile libertății naționale. Iar cei mai de pe urmă veniți merg purtând în suflete închinare țării lumina făpturii sale de foc și de jertfă.

Prof. Ion I. Ioniță

- 3 -
CAPITOLUL ȘAPTEALĂ - ANDREI

Doar 13 ani s'au scurs dela grozava crimă din pădurea Tâncăbești - și încă n'au fost niciodată frumoasele vremi ce înfiorau cu adierea lor primăvăroasă, după o iarnă multiseculară, zorile unui neam. Pentru prima oară se strânseseră atunci, ca la o poruncă tactică, "români din patru unghiuri": să pecetluiască cu piepturile și credința lor actul Unirii și să înarmeze darzenia Națiunii față de norii negri ce se anunțau în Răsărit. rii de răzeși și de moșneni, ei percepușeră încă de atunci ceea ce mulți fii de lezci n'au ajuns nici astăzi să priceapă.

Horde după horde își duraseră sălașuri pe întinsurile vechii Dacii; amintirea legiunilor romane se mai păstra doar în lespezile unor drumuri sau în ruine de caste, pe când "bădica Traian" stăruia încă în baladele nostalgice cântate în cătunele sărace din poienile codrilor. Dar plămăda sănătosă, răstăută din altoirea romană pe nobilul trunchi autohton, rămase până la urmă singură pe teren, în timp ce barbarii și-au urmat calea tulburului lor destin, sau... "i-a'nghițit pământul"! După retragerea tătarilor, lumea aflu cu uimire că pe crestele Carpaților și în Balcani trăiește un popor de limbă aidoma italică, a cărui urmă o credea deja pierdută de o mie de ani.

Principatele se'nfiripară repede. Voievozii, munteni și moldoveni, se împinseră ca fulgerul la Dunăre și Nistru, reluând în stăpânire vatra strătună. Țările române se umplură repede de târguri și mănăstiri, drumuri apărură peste tot, negoțul lua avânt, - când se ivi pericolul turcesc! De acum toată energia românească se va măcina mai bine de patru veacuri într-o disperată rezistență. Mircea, Tepeș și Mihai la Dunăre, Ștefan, Hareș și Ioan Vodă la Nistru și la Mare - sunt scăpărări ale geniului nostru militar în lupta cu "păgânii".

Se părea că Războiul Independenței va repune pe Români în drepturile lor - speranță încă odată înșelată după Războiul întregirii: pe grumazul voinicului nedumirit încă de căderea lanțurilor apăsa greu genunchiul vetricului ajutat de hibridii odrăsliti din spurcata împreunare cu zoile levantului. Prăpația dintre slăbănie și ifose a coruptei clase conducătoare și uriașul potențial al unui neam ce iese din robie în plină vânăjorie suiletească, era de netrecut. Lipsit de apărare, și de îndrumare pe potrivă, poporul își dădea iarăși, ca de atâtea ori în sângeroasa sa istorie, capi din răsădii său: nu unul, ci o generație întreagă, în frunte cu Corneliu Codreanu.

Obiectivul prim al luptei lor ar părea de neînțeles pentru o țară de normală așezare: ce e mai simplu și mai natural decât un neam stăpân în casa și'n rosturile sale? Dar ceea ce e dela sine înțeles chiar într'un stat tânăr ca al lui Israel, la noi trebuia cucerit cu lupte disperate. Dacă se limita la acest postulat, Codreanu încă împlinea o misiune epocală: așa de cruntă era exploatarea populației române de către străini și cozile lor de topor! Dar el merge mult mai departe: intuind rosturile unui neam în eternitate, înțelege să tragă pe al său, în veșnicul contrast lumină-întuneric, cu totul în balanta crucii. De aci și poziția sa automată contra bolșevismului, în ale cărui concepții și metode vedea oalele anticristului și care, prin imperialismul rus, amenința direct independența țării și ființa neamului său.

Pentru atingerea acestui rezultat, Căpitanul și-a propus să crească în anul virtuților prin care excellează românismul o întreagă peninșulă de oameni. Potrivit experienței istorice, Codreanu fu al moldovei - căutat la început să țină pe un grup de tineri prin care să poată apoi lucra cu puteri sporite. Ce-i lega? Credința în lumneșul încreierii în misiunea lor și dragostea dintre ei: iată, în embrion mișcarea Legionară, care, înaintea ei, e o mișcare politică, teoretică, financiară, etc., este o școală spirituală... Toți cred că țara noastră moare din lipsă de programe bune - zice Codreanu - dar țara pierd din lipsă de oameni: deci nu programe trebuie să facem, ci oameni, oameni noi... Cea mai mare primejdie națională stă în acest lucru: că ne în reformăm, de a ne desființat structura noastră rasială dacă nu găsim din naștere acestui tip de om, creștind această călătorie, această statură morală: politicianul... Desceea piatra unchiulară dela care pornește nașterea este omul... un om în care să fie dezvoltate până la maximum toate

posibilitățile de mînire omenească ce se află sădite de Dumnezeu în sân-
gele neamului nostru". Acest om "trebuie apărut de toate vînturile primej-
dioase ale lășității, corupției, desfrăului și tuturor patimilor care in-
dormăntează națiunile și ucid indivizii. După ce legionarul se va fi des-
voltat într'un astfel de mediu, în cuib, în tabără de muncă, în însăși orga-
nizația și familia legionară, va fi trimis în mijlocul lumii: să trăiască
pentru a învăța să fie corect, să lupte pentru a se învăța vitează și tare,
să muncească pentru a se învăța muncitor și iubitor de toți cei ce mun-
cesc și suferă, pentru a se opeli, să se jertfească pentru a se deprinde cu
depășirea propriei lui persoane, slujindu-și neamul. Oriunde se va duce va
creia un mediu nou de aceeași natură. Va fi un exemplu."

Dacă trăia, Corneliu Codreanu ar fi fost cel mai sublim conducător și
educator al urei națiuni. Cele de el predicate treceau întai prin sita
propriei experiențe, el trăia ceea ce spunea și nu punea altora în spate ca-
eșecul însuș. N'ar fi putut duce. "Conducătorii - zice el - trebuie să fie în
frunte în zile de mizerie.. Grașala istorică a fost aceea că acolo unde
s'ia creiat o elită bazată pe principiul selecțiunii, aceasta a părăsit de
a doua zi principiul care i-a dat naștere, înlocuindu-l cu principiul cre-
dității și consacrand sistemul nedrept și condamnat al privilegiilor de
naștere.. Părsirea principiului selecțiunii a dus la o elită falsă și de-
generată.. Elita legionară, de el selectată în lupte, e pusă să jure că va
duce "o viață aspră și severă, cu alungarea luxului și imobilității" pentru
că acesta este drumul înălțării; comoditățile, imobilitatea, luxurile, trivial-
itatea, indică drumul decăderii națiunilor.. Nu pâine cu orice preț, ci
onoare cu orice preț!"

Evident că astfel de preocupări nu puteau fi pe placul guvernanților:
amenințată în existența lor parazitată ei reacționează în toate chipurile,
mergând până la crimă. Notează Căpitanul, zăgrăvind-le magistrat procede-
ele: "Dacă ești tînăr cu studii, nu vei căpăta niciodată funcțiune la
stat decât cu prețul vânzării conștiinței și creștinței tale.. Statul a
ajuns a școală a trădării, sunt ucași oamenii de caracter, iar trădarea este
răspîlțită din belșug. De ești comerciant român.. contravențiile vor curge
una după alta, lovitură după lovitură, până te vor nimici. Dacă ești țărăn,
te vor duce cu mâinile legate din poșt în poșt pe jos, zeci de kilometri,
bătându-te în fiecare zi, la fiecare secție de jendarmi. Te vor ține nemân-
cat câte 4-5 zile, se vor uita prototindeni ca niște fiare la tine.. Dacă
ești muncitor, te vor da afară ca pe o cârpă din orice fabrică, din orice
întreprindere.. Noi ne-am încadrat însă în cea mai perfectă ordine și le-
galitate, pentru că să nu ni se poată spune nimic. Dar aceasta nu va avea ni-
cic valoare. Dozîncea guvernelor va fi: "Nu vă putem distruge pentru că ați
călcat legile? Nu-i nimic, le călcăm noi și vă distrugem.. Durere lângă du-
rere, chin lângă chin, suferință lângă suferință, rană lângă rană, pe trupuri
și în suflete, mormânt lângă mormânt, așa vom învinge.. Primescă Dumnezeu
și suferința mea, spre binele, spre înflorirea neamului nostru!"

Activitatea Mișcării se făcea mereu mai simțită: din cinci, câți erau
la început legionarii ajunseră, în numai 10 ani, la cinci sute de mii! Țara
se înviora de mari speranțe, poarta tot apăsarea faptă crainicilor lumii noi,
concretizată în zîmbiri de copii, biserici, case la săraci, fântâni. Guvernele
i-su combatut cu călămezi, ademeniri, temnițe și asasinat, dar fără rezultat.
Strălucita victorie din 1937 decise pașul disperat: întreaga Mișcare fu
încarcerată, iar Căpitanul condamnat pentru trădare de neam. Legiunea era
suficient de tare să de joace planurile zarafilor din capul țării, dar "ti-
siunii sale istorice și a răspunderii sale, pentru a face acte neocutate
cumva ai săi să facă acte de zel neocutat, care să primejduiască inutil
de teava pistolului unui rețun" și căt ar fi ținut ca, la crimă ce se ur-
zeai săi să nu contribuie nici măcar la pretextul. Ordinele sale fură
de pe a pus la cale puzderia de incendii, bombe și manifeste, puerile prin obile
la R. Sărat - după cum ni-a relatat un notabil.. Povestea Alecu Gaitanucului
de președinte, ale statului, pe care n'avea sunet de propriu, a propus "grupului
și alte căpetenii din închisori, - dar a doua zi a fost arestat în casa ce

1 se dase de către comandament ca ascunzis. Nu mult în urmă se întâmplă atentatul contra lui Ștefănescu-Goangă. Faptul fu abundent comentat în ziare pentru pregătirea opiniei publice; Carol II, abia întors dintr-o călătorie la Londra, Paris și Berlin, ordonă suprimarea Căpitanului. Pentru mulți, dilema sfînteiei lui Petriche Lupu s'a lămurit la vederea unei fotografie în "Realitatea Ilustrată", care arăta pe ciobanul din Maglaviu în gara Mogoșoaia oferind, nărcd și gîngav, un braț de flori unui om cu suflet întărcit de crimă.

În noaptea Sf. Andrei, Căpitanul, Micadorii și Decemvirii sunt scoși din închisoarea R.Sărat și strângulați în pădure pe șoseaua spre București. Cutremurătoarea veste s'a transmis a doua zi la radio, ca un fapt divers, între un tango și reclama cremei Gladys: "În noaptea de 29-30 Noembrie a. c., s'a făcut un transfer de condamnați dela închisoarea R.Sărat la București-Jilava. În dreptul pădurii ce corespunde km.30 depe șoseaua Floești-București, pe la orele 5, automobilele au fost atacate cu împușcături de necunoscuți cari au dispărut și în acel moment, transferații profitând de faptul că transportul se făcea în automobile Brek tip jandarmii, deschise și pe timp de noapte cu ceață deasă, au sărit din mașini, îndreptându-se cu vătîită intenție de a dispăre în pădure. Jandarmii după somațiunile legale, au făcut uz de armă. Au fost împușcați: Corneliu Zelea Codreanu.. Constantinescu Nicolae, Caranica Ion, Belimace Doru.. Caratănase Ion, Bozântan Iosif, Curcă Ștefan, Pele Ioan, State Gr. Ioan, Atanasie Ioan, Bogdan Gavrilă, Vlad Radu, Georges Ștefan, Trandafir Ioan.." Un ordin anunța unitățile de jandarmi că "Se va prevedea cu ultima energie și sumar împotriva tuturor indivizilor, cari se dedau la acte de violență, -iar împotriva teroristilor chiar somațiunea trebuie socotită de prisos.. Deci se va trage fără milă pentru a se menține cu orice preț ideea de ordine și autoritate, neadmițându-se nicio ezitare sau slăbiciune din partea vreunui jandarm.. Înfrângerea gratică și iremediabilă a oricărei acțiuni criminale trebuie să constituie pentru jandarmerie un punct de onoare și o superlativă îndeplinire a datoriei."

Aceste comunicate apăreau și în ziare, leșite întâmplător în număr festiv pentru 20 de ani "dela unirea cea mare". Cap al guvernului era capul Bisericii: în guvern: laureatii democrației românești, genul oferiți lui Irod de școala ce-i formase.

La teribila veste, lumea năvăli tută pe străzi, studenții lăsar cursurile; elevii, cu ochi roșii de plîns, întrebau cu aviditate de pistoale. Dar cei mai mulți n'au crezut: nu se putea să moară Căpitanul (n'ar fi permis-o Dumnezeu)! Și-apoi deja interasații, cuprinși de panică, împrăstie legenda cu evadarea în Bulgaria sau în Albania, iar speranța învinge adesea judecata. Se părea însă unora că în văzduhul rece, deasupra Casei Verzi, zotea neliniștită o umbră uriașă, hestemînd cumplit fîrădelegea - și neorocul unui neam.

Îi văd cum își iac grăbit bagajele. Li s'a spus că merg la altă închisoare. Unde? Nu știu. Dar sunt liniștiți. Socotelile cu viața și le-au făcut demult, nimic nu îi surprinde. Unul coase cu evlavie în căptușală rîndurile stîngaci scrise de bună lui bună care l-a crescut de mic: bătrîna se rogă Frea Curatei să nu închidă ochii pînă nu l-a vedea acasă; pe scrisoare se pot observa urme de lacrimi.. Altul pătorește duios o batistă cu mîncă de levănțică, cucută de draga lui. O aștepta de Crăciun; de-or îi duși prea departe, ar s'a mai vină oare?..

După miezul nopții sunt chemați la cancelarie. Tot mai slab se aud ușurile camarazilor rămași după zăbrelile celulelor. Lângă poartă, ajuns înaintea lor, Căpitanul îi privește cu dragoste și grije. Alături, cațiva grași cu inii ascunse sub mantii; privirea li-i piezișă, fete fără îndurare. Legionarii încep să aibă bănușeli. Unul din ei, cu pretextul c'a uitat ceva, se gîrbește pe scări înapoi spre celule, răcnind cu desrădăjoc: "Domnule Inginer, domnule Inginer, l-au luat și pe Căpitanul, e jos cu noi.."; un pot de armă se aude cum îl trece între ceilalți.

Atarî așteaptă două brecuri deschise. Sunt poștipi în ele. Pe bagaje se aude dar vor scosi în urmă (ei s'a le depută în cancelarie..) Căpitanul se apleacă cu drag în urmă: între zidurile mîncorite ale închisorii rămîn totuși și cei mai încercați: credinciosul Clime, vrednicul Kanea, devotatul Mihail, Mihail, Niculăișă Totu.. I-au fost alături în toate luptele; cu ei, în zilele lor a reușit să redea unui neam încredere în propriile-i forțe.

Gându-i trece fugar pe la Ciuc, la Vaslui.. Căpitanul urcă decis în mașină: dac'o fi să fie, rămân aceștia, cari în numele său vor sgâlțâi cerul de țărte, vor frământa pământul țării în lung și'n lat pentru stărpirea neghinei ce împiedică grăul curat să se înalțe către soare.

Brecurile au mai multe rânduri de bănci fixe; legionarii sunt legați de ele cu mâinile la spate. Ficicarele le sunt și ele prinse de stinghia băncii din față. Ficare are un jandarm în apato. Afară e urât. Burnițează, și e beznă. Mașinile se urnesc greu din zlocă: convoiul morții e în marș. Vântul lipește picături reci de frunțile înfierbântate. E târziu. Lumea doarme. Toată para doarme. În ceasul acesta greu ru e nimeni să-i scape, să-i mângâie. Satele dorm. Nicio lumină nu alintă feroastră unei case. Din cerul de tuci continuă să cadă picături mărunte. Sunt așa de singuri! Așa de părăsiți! Unde's căldurile de copii ce se ținneau grămadă după colindătorii verzi prin pulbera șoselilor, sângurind marșurile dătătoare de nădejdi? Și țărani ce purtau în tabere care de bunătați? N'a fost niciodată larma voioasă de la Carmen Silva, vîietul sîtelor de bătălii, miile de oameni coaci aclamau din tribuna "Bășchi". Singura realitate e bruta de la spate, ce pân-dește cu streangul pitit sub haina de otaș. E noaptea rînduită de credința populară să se sortească hrană pe tot anul haitelor de lupi.

Lată-i în pădurea Tâncăbești. Burnița a mai stat. Cînt de cocca n'ajunge pîn'aici. Și nici lătrat de câine. Larma cocorilor s'a stins demult peste arborii goi. Mașinile pătrund adînc în codru, apoi încetinesc. Un maior începe să agite lanterna la iredapă și la stînga este semnalul! Jandarmii aruncă lașurila. Hurcăitul victimelor, gîfăitul călăilor, sgometul motoarelor, huruitul roților tăind noroiul, - totul formează o lugubră simfonie, demnă la tronul cui a patronat-o. Vor fi urlat cîinii la stînilile din Macedonia, vreo măicuță din Ardeal va fi sărit din pat în chin de vise rele, va fi scheunat furios crivățul prin băgeacurile din Moldova, vor fi mugit mai aprig valurile la Constanța.. Dar lumea doarme. Doar ștrigcii veghează. Din 14 culmi de autentică și dărză romănie, mașinile duceau acum la Jilava 14 cadavre. Lumănări n'au avut. Nici flori. Și nici colivă. Clogote nu s'au tras, bocitoare n'au jelit. Grijanie le-a fost sîngele din vinele plesnite, și-bura înghițită; spovedania vor face-o în fața Tatălui de sus.

În ceruri, mare fierbere: satana a învins încă odată - cu voia Domnului și ajutorul unor oameni. Arhanghelul scapără de ciudă. Iatăi ajunși. În front lângă General, așteaptă Vasile Marin, Ciunetti, Virgil Teodorescu, Bălăianu, Cristache Solomon, Toder Toma, Păncu, Oligor, Gheorghe Negrea, Niță Constantin, Tudose Popescu.. Moța dă raportul. Căpitanul sare spre tronul coresp. Și Mo-catele neamului acestuia; ci fă Doamne, din el, scutul Tău pe pământ și fa-lă la în ceruri!

Jos, prin neguri, plutește obosit globul terestru. Într'un oraș, deasupra ei reprezintă corupția de cea mai pură spăță: deaceia au și putut fi țintu-de maeștr, chipul "renașterii naționale". Acum se tem te spectre, ar vrea prăvălească peste o imensă groapă plină de corpurî răcite cu vitriol, trafa sa, a generației sale și a miilor de oșteni și voievozi căzuți pe linia tră și luminii lui Dumnezeu. Vocea lui tunz, vîietul ei străbate vînduhul, rarău, din colină în colină, pătrunde pe văi, în sate, în cătune, intră în case, în suflute, în inimi: Să credeți, camarazi, în învierea Romăniei legionare, pe care nici ura, nici mișelia, și nici moartea nu o mai pot sfărâma!

Petre Musculeanu

VÂNT DE SEARĂ

În sbor trec peste mine anii
Departe între străini mă frîng
Îmi plîng de milă amărăni
Și romănițele mă plîng
Tu, vîntule cu goapte line
Ce broșesti a bușuic,

Du către alte țări cu tine
Și plîns și dor și nenoroc
- Vînt de seară, vînt de seară,
Vînt pribeag de cîreșar,
Du tristețea mea amară
Vînt de seară, vînt hoinar.

CALENDAR NATIONAL

- 1 Nov. (1424): Ioan VIII Paleologul vine din Occident "prin părțile dela Dunărea, coborârea-se într-o localitate anume Chilia".
- 1 Nov. (1505): După luarea Giurgiuului, Mihai și Báthory intrară în Bucu-
regi, pe care îl aflară desertat de locuitori". Peste 3 zile, Mihai însuși
pe Báthory până la Gherghița, unde se despărțiră.
- 1 Nov. (1599): Mihai intră în Alba Iulia, prin poarta Sf. Gheorghe; "călare
pe un cal roșu, purta o tunică albă și pe deasupra o manta de aceeași culoare,
având brodată, cu fir, mai mulți școli. Pe cap avea binecunoscuta cizmă, al că-
rei surcuciu, cu pene de cocor, era prins printr-o copă de aur; sabia, tăcută
în rubin și împodobită cu aur, atârna în stânga; ciomagii erau de mătase al-
bă, cismele de săftian galben. Opt alujitori, frumoși îmbrăcați, duceau de frâu
opt cai minunați, cu șele bogat împodobite; veneau apoi trâmbișarii și după
aceștia lăutarii zicând din țigăre. Urmau boerii și căpitani, îmbrăcați și
ei somptuos, apoi lungile șiruri de ostași. De o parte și de alta a vechedu-
lui, plecate spre pământ, erau purtate steagurile luate dela Andrei Báthory.
La porțile orașului, Mihai primi cheile orașului, trimise de episcopul Na-
pragy. Curând după aceea i se aduse, în 22 de care, vîstieria cardinalului,
prețind peste 200.000 de florini" (Giurescu).
- 1 Nov. (1924): Moartea lui Vladimir de Repta, mitropolitul Bucovinei.
- 1 Nov. (1925): Investitura și instalarea primului patriarh al României.
- 2 Nov. (1418): Moartea Doamnei Ana, soția lui Alexandru cel Bun.
- 2 Nov. (1916): Moartea lui Gheorghe Șincai, lingă Căsovia.
- 2 Nov. (1928): Studenții impun, la deschiderea Universității din Iași,
slujba religioasă. "De atunci mi s'a înrădăcinat credința, care nu mă va pă-
răsi - notează Corneliu Codreanu - că cel care luptă, chiar singur, pentru
Dumnezeu și neamul său, nu va fi învins niciodată".
- 5 Nov. (1594): Mihai încheie la București, cu delegați ai lui Aron Vodă și
ai lui Sigismund Báthory, un tratat de alianță. (Bălcescu)
- 5/15 Nov. (1646): Vasile Lupu termină o frumoasă fântână la Varna (Bulga-
ria), fântână ce va fi reparată la 1849 de Grigore Ghica al Moldovei.
- 5-6 Nov. (1784): Horia și Cloșca ocupă Cămpeni, Aorud și Hecșia.
- 7 Nov. (1407): Cardinalul Leon de Santa Croce unge la Târnova pe arhie-
piscopul Vasile ca primat al Româno-Bulgarilor.
- 8 Nov. (1231): Acelaș cardinal încoronază pe Ioniță ca rege și îi dă
diadema, scutului, bula de recunoaștere și un steag cu chipul Sf. Petru, cum și
dreptul de a bate monedă. Ioniță îi da un act prin care el, boerii și clerul
se supuneau bisericii române.
- 6 Nov. (1492): Ștefan cel Mare termină mănăstirea Tazlău.
- 6/16 Nov. (1612): Se naște la Silișteni (Fălciu), dintr'un modest neam de
răzeși, Constantin Cantemir.
- 8/9 Nov. (1774): Carol XII pleacă din Pitești prin Brașov spre Suedia.
- 8 Nov. (1784): Austriacii intră în Craiova. La 10 Nov. vor fi la București.
- 8 Nov. (1812): Dragonul Dumitraki Moruzi e decapitat în lagărul vizi-
rului, la Soria, pentru trădare în chestiunea Basarabiei.
- 8 Nov. (1837): Deschiderea seminarului din Râmnicu-Vâlcea.
- 9 Nov. (1885): Moartea Doamnei Marie Oltea, mama lui Ștefan.
- 9/10 Nov. (1940): Un mare cutremur distruge multe clădiri în toată țara,
mai ales în București.
- 10-13 Nov. (1330): Lupta de la Posada. Carol Robert intrase pe la Severin.
Basarab oferă pacea, dar regele îl insultă față de trimișii săi, amenințând
că "îl va conduce de bară din ascunzătorii sale". Din dezastrul luptei el
se pute salva numai schimbându-și hainele.
- 10 Nov. (1444): Lupta de la Varna. Iau parte: Vladislav al Ungariei (care
cade în luptă), Ioan Hunyadi, Vlad Dracu, unități polone, o flotă burgundă
(echipată de venetieni) și câteva vase papale.
- 10 Nov. (1895): Moartea lui Alexandru Odobescu.
- 10 Nov. (1914): Moartea protopopului Ioan Moța din Orăștie.
- 11 Nov. (1758): Ștefan termină biserica Sf. Ion din Piatra.
- 11 Nov. (1879): Plăcete Ordșg prezintă lui Mihai capul cardinalului Báthory,
dar Mihai și face o înmormântare crâiască, el însuș urmând cortegiul, și
pună să se taie capul ucigașului.
- 12 Nov. (1770): Moartea Alexandrei, fiica lui Rareș și soția lui Lăpușneanu.
- 12 Nov. (1879): Moartea lui Gheorghe Asachi.
- 12 Nov. (1926): Marșă Regimentului 2 Roșiori, la Frunaru.

- 13 Nov. (1594): Mihai măcelărește pe creditorii turci strânși în casa vistiierului Dan.
- 13 Nov. (1750): Soborul moldovean alege mitropolit pe Iacov Putnacu.
- 14 Nov. (1497): Sfințirea bisericii "Înălțarea Domnului" dela Neamtu.
- 14 Nov. (1581): Diaconii Șerban și Marian, ucenici ai lui Căres, încep Palia de la Orăștie.
- 15 Nov. (1794): Moare, la Neamț, Paisie Velicicovschi. Născut la Poltava, învățase românește la Poiana Mărului (S. Sărat), apoi a stat la Dragomirna, Secu și Neamț.
- 16 Nov. (1364): Moartea lui Nicolae Alexandru Basarab, îngrăpat la C-Lung.
- 16 Nov. (1476): Ștefan alungă din Muntenia pe Laiotă Basarab și redă tronul lui Vlad Tepeș.
- 17 Nov. (1432): Alexandru Aldea dăruiește mănăstirii Dealul satele Răzvad și Alexeni.
- 17 Nov. (1864): Înființarea episcopiei Dunării de Jos, la Ismail.
- 18 Nov. (1477): Moartea lui Teoctist, mitropolit al Moldovei dela 1461. Scrisese un tetroevangel, de el dăruit mănăstirii Neamtu "pentru rugăciunea sa și a celor ce vor citi pe el și vor asculta cu căldie".
- 19 Nov. (1467): Matei Corvin arde târgul Troțușului. Ungurii înaintau "prădând țara, nimicind și arzând cu cruzime, prefăcând în cenușă orașele și satele, ucidând copii și necinstind bisericile și săvârșind multe nelegiuiri pe care nu se cuvine nu numai a le spune, dar nici a le gândi și pe care nu le-au făcuturi nicio dată nici păgânii Turci sau Tătari" (dintr-o scrisoare a lui Ștefan, din 1 Ian. 1468, către regele Poloniei).
- 20 Nov. (1599): Mihai deschide Dieta din Alba Iulia.
- 21 Nov. (1776): Rușii intră în Brăila. La 26 vor fi la București.
- 21 Nov. (1917): Sfatul Țării proclama autonomia Basarabiei.
- 21 Nov. (1941): Moartea prof. Ion Zelea Codreanu.
- 23 Nov. (1407): În drum spre Severin, Mircea se oprește la Tismana, căreia îi dă dreptul exclusiv de pescuit în Tismana și de pășunat între satul Tăgăra și munte.
- 23 Nov. (1732): Nunta lui Constantin Mavrocordat, la București, cu fiica marelui vornic moldovean Constantin Ruset.
- 23 Nov. (1769): Moartea lui Constantin Mavrocordat, la Iași.
- 24 Nov. (1473): Ștefan cel Mare intră în București "și luă pe Doamna lui Radul Voevod și pe fiica lui, unica sa fiică, și toate comorile lui și toate hainele lui și toate steagurile lui, și petrecu acolo trei zile cu veselie".
- 24 Nov. (1920): Moartea lui Alexandru Macedonschi.
- 25 Nov. (1600): Mihai pierde o luptă cu polonii prin părțile Loviștei.
- 25 Nov. (1885): Moartea lui Grigore Alexandrescu.
- 26 Nov. (1806): Rușii intră în Hotin.
- 26 Nov. (1853): Pius IX înființează provincia bisericească română, independentă de cea ungară, cu mitropolia de Păgăraș-Alba Iulia, episcopiiile din Gherla și Lugoj și cea mai veche din Oradea.
- 28 Nov. (1439): Tătarii pradă Țara Moldovei "până la Botoșani".
- 28 Nov. (1922): Moartea lui Vasile Lucaci.
- 28 Nov. (? 1940): Asasinarea lui Nicolae Iorga.
- 29 Nov. (1474): Ștefan anunță papei Sixt IV propunerile de alianță ale șahului Uzun Hassan.
- 29 Nov. (1718): Damaschin de Râmnic, în sobor cu egumenii din Bistrița, Arnota și Govora, cere Austriei, de care ținea acum Oltenia, ca scaunul său să nu fie supus mitropoliei din Belgrad.
- 30 Nov. (1495): Ștefan termină biserica din Huși, unde va fi episcop.
- 30 Nov. (1678): Șerban Cantacuzino e îmbrăcat la Adrianopol cu caftan de domnie.
- 30 Nov. (1938): Asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu și a 13 capi legionari.

de către Vălimăreanu

CONFESIONALE. În ÎNDRĂPTAR, nr. 10-11, pag. 4, citim că, la 2 Septembrie, "la biserica Sf. Ioan din Detrit, Mxrs. Vasile Marchiș, împreună cu preoții I. Spătaru, G. Pop, L. Pușcas și G. Mureșan, a oficiat sfânta Liturghie pentru episcopii, preoți și credincioșii uniți, care îndură prigoana bolșevică". Credem că mai multă generozitate n'ar fi mînat deloc pe Dumnezeu și ar fi mai astupat puțin din șantul ce separă niște bisericiuțe create numai de moshinaria omenească: ce-ar fi fost dacă iluștrii clerici se rugau pentru toată creștinătatea, ba chiar pentru toată lumea care, alături de uniți, "îndură prigoana bolșevică"?

POLIVALENȚA-ANTICOMUNISMULUI

Cu riscul de a supăra iarăși nenumărata turmă a conformiștilor și a filistenilor, gata oricând să îmbrace costumul de paie al vreunui "Front al renașterii naționale", trebuie să mărturisim răspicat că nouă anarhia de idei, de așerturi de idei și de opinii din viața de pribegie nu ne displace. Prea a fost înăbușită, în România "democratică" de ieri, orice libertate de critică; prea multe erau persoanele și instituțiile "tabu"; prea se mușamalisa totul cu pretextul interesului național, pentru ca acum, în contact cu autenticele forme de democrație din Apus, refugiatul român să nu cultive cu entuziasm planta luxuriantă a criticei, să nu se răsbune pentru infinitele inhibiții de ieri; cu atât mai mult cu cât e incontestabil că, în emigranță, a răspărut cu și mai multă vigoare "mizeria vieții noastre publice" de ieri, cum ar spune Eminescu: jaf în banii Statului, căpătuiți pe spinarea nenorociților, camarila în jurul Regelui, politicianism imund, vânzare și cum-părare de conștiințe puse la mezat (vai, câte "convertiri" de intelectuali a înregistrat în ultimii ani viața în refugiu, pe câți profesorași nu i-a isbit fulgerul Grației, până a-i face să-și piardă mințile, pe drumul Damascului!)

Libertatea de critică, pe care Românii și-au luat-o în exil, nouă prin urmare nu ne displace. Dimpotrivă. Cel mult, am dori-o mai documentată, la un nivel de argumentare mai înalt. Și decât a o depiunge cu lacrimi de crocodil, care nu schimbă situația, preferabil ar fi să se examineze cauzele adevărate, concrete, ale babiloniei de păreri și de idei. E ceea ce înțelegem să facem, pentru un început, cu acest articol.

Există o bază comună a pribegiei de astăzi: anticomunismul. Înșă e vorba de o bază cu numeroase fețe, a căror diversitate are darul, poate, să ne explice, cel puțin în parte, încurcarea de limbi din refugiu.

Ab Jove principium: s'o începem atunci dela pătura conducătoare de ieri, care astăzi apare atât de învergunată împotriva comunismului. Trebuie să observăm dintru început că actuala ei atitudine e cel puțin suspectă, întrucât vine cu o întârziere regretabilă. De, treizeci de ani tineretul românesc denunță pericolul de la Est și luptă împotriva bolșevismului: pătura conducătoare, formată din toate "lepădăturile Orientului și Occidentului" (Eminescu o să ne lerte că recurgem așa de des la magistralele-i expresii, care sunt adevărate sentințe, cum a răspuns acestui denunț și acestei lupte? S'a aliat oare cu tineretul sau nu cumva, printru: unul din exemplarele-i cele mai tipice și mai corupte, Titulescu, a răzuit să îmbrănească țara încă de acum 15-20 de ani în brațele Molchului răsăritean? Dar să lăsăm trecutul oarecum îndepărtat. Ceea ce e și mai suspect e că, după acest al doilea război mondial, și chiar în timpul războiului (curțile martiale au să aibă serice de lucru, dacă și când ne vom întoarce în țară...), căpeteniile noastre politice au umblat braț la braț cu comunismul, l-au cultivat, i-au asigurat complicitatea, fără să țină socoteală - ei, reprezentanții națiunii! - de adevăratele simțăminte ale națiunii, care erau hotărât anticomuniste. Aparența convertire de astăzi a politicienilor noștri la democrația apuseană nu cumva e urmare a piciorului în spate, pe care la un moment dat l-au primit de la Vîșinski? Noi avem impresia că dacă pătura noastră conducătoare ar fi fost încă tolerată la banchetul călăilor dela București, ea n'ar fi avut nimic împotriva unei colaborări, care era în realitate o complicitate cu comunistii, fără să țină socoteală de suferințele poporului. Politicienii noștri - aceasta nu va trebui să se uite la darea socotelilor - nu au ieșit ei de la Guvern de dragul democrației și al libertății; la Guvern au fost alungați, - și iată-i deveniți imediat anticomuniști înverghați!

Asemănătoare e situația marilor capitaliști, de tipul Auznit sau Malaxa: oțit vreme regimul dela București nu le-a atins privilegiile, anticomunismul dormea în ei somnul morților; s'a trezit brusc numai când Kîșinevski a preluat o parte din profiturile realizate pe spinarea prea îngăduitorului popor român (a "stafiilor vinete" ale țăranilor români, de care vorbește Iorga într-o pagină memorabilă).

Există, vaszică, în viața de astăzi a emigranței românești, o categorie de anticomuniști sui-generis: ei sunt anticomuniști numai fiindcă actualul regim comunist le-a luat privilegiile, politice sau economice, și nu fiindcă regimul dela București nu ar fi democratic sau liberal în sens larg. Cam pentru aceleași motive politicienii și marii capitaliști români s'au aliat

- Aniello COPPOLA, "Nota di un viaggio nella Romania popolare: Il cammino del Danubio accorciato di 400 km.", in "L'Unità", Roma, 6-Marfilm, din entuziastul articol publicat în ediția italiană a "Pravdei" că la "cea mai mare construcție socialistă din România" au parte 30.000 de muncitori (nu ni se spune dacă printre ei nu se află și mii de prizonieri politici); că "zona e interzisă", întrucât se lucrează cu dinamită; că în anul 1949 s'a lucrat la 25 de grade sub zero; că director general la Canal e (ceea ce știam, dar ne era frică s'o spunem, fiindcă s'ar fi supărat la "Nation Roumaine") inginerul Marcel Grünberg; că în sfârșit s'a început la MIDIA construirea unui port de cincisprezece ori mai mare decât portul Constanței.

(Îngădușiți-ne două observații preliminare: I. Schimbul de reviste și publicații este în Apus o normă de educație civilă și democratică, indiferent de opinia politică și de ataturile, fie cât de violente; e neplăcut să recurgem uneori la amicii ca să împrumutăm un periodic al emigranței; "Vatra" se trimite tuturor publicațiilor din exil, a căror adresă o cunoaștem. II. Pe noi nu ne înspăimântă, cum stă scris în corpul revistei, numărul mare al publicațiilor exiliului; ne înspăimântă adesea limba în care sunt redactate, fiindcă destul stălcesc și schimonosesc comuniștii limba în țară, pentru ca noi să ne permitem tristul lux al imitării lor fără să facem nune, amintim că steva din principalele orori de limbă, peste care am dat în revistele mai recente: "civilizatoric", "organizatoric", "combinatoric" (gâ-i lăsăm monoclitul acestor barbarii poetei reginului, Maria Banuș, care întrebuințează cu tot atâtă eleganță și simț românesc al limbii: "partinic", adică ceea ce se referă la partid), "repercursiuni", "Mareșal de Branta", "a comuna", etc., etc. - a rămas atât de puțin, în viața băjănara, din patrimoniul neamului, încât - un sacraliegiu a poci limbai... Nu mai vorbim de gramatică, pe care nimeni, după darea profesorii universitari, n-o mai respectă, probabil ca să se afirme încă odată că între gramatică și gramatică raporturile sunt cele condiționale dintre ofine și pisică: când nu se scrie "însu-și", "însă-și", "însoale comună în publicistica pribegiei, se acordă greșit adjectivul nominal de plidă: "însăși Comitetul Național", sau "noi însuși"; apostroful liniștea își schimbă locul și funcția dala cadril; în darea de seamă a Bibliotecii am citit "la doi ani dela înflințare", acei "doi" urmân!

exemplul, nu mai puțin barbar, al lui "noui": "cărți noi", publicații "noui". (Iorga obișnuia să spună că sunt "boui" cei ce scriu "noui": noi nu îndrăgim să o facem, fiindcă ar rămânea prea puțini, în exil, Români bipezi). Natural, observațiile de mai sus se aplică și "Vetrei", unde ori din distracție, ori din repezeală, ori din uitare, greșelile nu lipsesc).

- GÂNDURI LIBERE, Paris, 3 (iulie 1951): o lectură atentă a unei reviste socialiste din Capitala franceză, la care colaborează, între alții, Ion Creangă, C. Amăruțel, Șerban Voinea, Petre Grecianu, Adrian Comșa, G. Niccară, Sasa Basarab, ne interesează în convingerea că un dialog și o conviețuire politică a noastră cu socialismul sunt nu numai posibile, dar și de dorit: fiindcă, dacă pe plan teoretic ne despart multe (de pildă, pentru noi "conștiința determină ființa" și nu viceversa...), pe terenul concret al politicii românești ne leagă dorința de înlocuire a oamenilor și a sistemelor nenorocite de ieri. Revista dela Paris amintește, cât se poate de oportun, figura patetică a marelui Părinte Istrati, care pare, prin suferințele îndurate și sinceritatea atitudinii, unul de ai noștri, din generația hulită și prigonită; și publică (furându-ne, fără să știe, ideea) o frumoasă poezie a lui Arghezi, "Altădată", de actualitate politică.

- CRIZONTURI, Stuttgart, III, 4-6 (aprilie-iunie 1951): revista d-lui Const. Ghidul aduce și de data aceasta bune studii și articole meditate sau documentate. Am citit cu atenție, sub semnătura directorului, "Exil și destin", a cărui concluzie în principiu o împărtășim: dar cine trebuie să-i aleagă pe acești "reprezentanți ai științei și culturii românești", care să constituie un fel de "comandament spiritual" al emigranței? Demne de asemenea de toată atenția articolele: "Actualitatea mărturisirii ortodoxe a lui Petru Movilă", în care d-l GRIGORE NANDRIȘ, aducând date noi asupra operei examinate - "cea mai înaltă expresie a ortodoxismului răsăritean" -, susține caracterul occidental sau mai exact mediteranean al civilizației bizantine, "continuarea directă, dezvoltarea organică a culturii greco-romane"; "Perspectiva gândirii politice emineciene", de Leonțiu CONSTANTINESCU: o nouă expunere ordonată și onestă a ideilor marelui poet, pentru care "politică, departe de a se reduce la un sindicat de interese ascuns sub o patriotică destinație, este arta de a proiecta un ideal în domeniul posibilului, este invitația de a angaja viața pe o idee generoasă" (trăgând consecințele acestui adevăr, nu ajunge autorul la concluziile la care a ajuns d-l C. Papanice în lucrarea recentă); "Sensul și tragedia solidarității sociale", de Ștefan Teodorescu; "Considerațiuni cu privire la producția agricolă a României în ultima decadă", studiul tehnic de mare importanță semnat de d-l IULIAN PRUNDEANU; mișcătoare evocări din Basarabia și Bucovina răpite; o anchetă cam bizantină asupra "rolului polemicii", ale cărei "limite organice" pentru noi nu pot fi decât bunul simț și educația; o uclă "oglină a revistelor germane", care, în limita posibilităților, ar trebui imitată în toate țările unde apar reviste românești; și o contribuție bibliografică de cea mai mare importanță a profesorului VIRGIL MIHĂILESCU, neîntrecut în acest câmp de activitate: "Buletin bibliografic, 1945-1950".

- CUGET ROMÂNESC (Pensamiento humano), Buenos Aires, I, 4, 1951. I.G. comentează discursul din iunie la Fundația universitară Carol I dela Paris, al Regelui, recomandând constituirea unui Comitet sau Consiliu cu adevărat național și o conducere nesectară a instituției reînviată la Paris; Liviu Bogdan ilustrează în cuvinte ponderate "semnificația unei alegeri" (a episcopului ortodox din America); arhitectul Ovidiu Coatu vorbește competent despre "casa românească"; etc. Suplimentul literar al revistei aduce pagini, alese cu gust, din Arghezi, Cotruș, Creangă, Gane, Crainic, Cerna, Voiculescu, Macedonski, Blaga, Goga, Kogălniceanu, Bălcescu, Stamatiad, și, ca încheiere, sub reproducerea unei icoane românești, "Rugăciunea" lui Eminescu.

- CUVANTUL STUDENȚIMII, organ trimestrial al Federației studenților români din străinătate, München, I, 1 (iulie-sept. 1951). Rezervele noastre asupra felului în care a fost constituită, prin surprindere, Federația și asupra manifestărilor, să spunem eufemistic: echivoce, dela Roma au fost expuse într-unul din numerele trecute ale "Vetrei". Că nu prea ne-am înșelat o vedește articolul de fond, semnat pretentios "studentimea română", căreia desigur nu i se poate imputa vina de a scrie un articol atât de plat și de generic, sub-gimnazial: "noi, studenții din pribegie, vom înfrunta fără teamă (pe jos și de pe cal) n. n.) pe dușmanii comunismului nostru și îi vom forța să înțeleagă înăfăptit că ei... vor putea colhoza (i) câmpiile noastre, vor încătușa -

momentan - cugetul poporului nostru", dar desigur nu vor reuși să comită două pagini mai ridicole decât acestea. Revista prezintă totuși câteva articole care ies din zodia mediocrității.

- ROMANIA, foaie românească independentă, Buenos Aires, III, 3bis, 4 și 5: revista d-lui Al. Franco e ponderată în judecăți și bogată în informații. Articolele de fond ne găsesc în mare parte de acord. Din revista presei, aflăm că nfi, dela "Vatra", am fi "legionari dizidenți". „Habar n'aveam! Admirabile "Panseurile lui Găgă".

- PATRIA, foaie românească independentă, München, III, 9 (sept. 1951). Anunță constituirea "Ligiî Românilor Liberi", sub președinția generalului Rădescu, și numeroasele adeziuni primite (ar mai trebui lăsați ceva Români pribeși, de prăsilă, și Comitetului Național...). V. C. Dumitrescu dă lamuriri complete și credibile asupra faimosului "fond național", din care se supraalimentează "brelanul Niculescu Buzeghi-Vigoiaanu-Crețeanu" (fărămături mai pică și alto-ra, din câte știm).

- LA NATION ROUMAINE, Paris, I, 76 (15 oct. 1951). Ca de obicei, organul partidelor politice e bine informat. Insistă însă diabolic în proslăvirea mișcării dela 23 august.

- TRIBUNA ROMÂNĂ, Toronto, I, 5-6 (aug.-sept. 1951); PĂCLIA, Londra, III, 84 (15 oct. 1951); LIBERTATEA, Madrid, I, 3 (sept. 1951); SOLIA, Cleveland, 36, 37 și 38; AMERICA, Cleveland, 73-79: publicații, toate acestea, bogate în informații, din țară și din viața de exil. Spațiul nu ne îngăduie de astă dată să vorbim mai pe larg, cum ar merita unele articole (Axente Crișu, Postelucă, etc.).

- MOFTUL ROMÂN, Paris, I, 2: spirit și mordacitate, distribuite însă cam inegal, după părerea noastră.

- TRIBUNA, Detroit, II, 2: întregul număr e o invectivă împotriva noului Vicar al Episcopiei ortodoxe din Statele Unite.

- CE NU TREBUIE SĂ UITĂM, antologie de poezii patriotice, publicată de Cercul cultural "Andrei Mureșanu" dela Rio de Janeiro, în colecția "Înșirite mărgărite", 1951.

- Constantin BRAGA, Trădătorii și vânzătorii neamului românesc, Erlangen, 1951: proză și versuri, cam ingenuș, dar isvorite din bună credință și sacra indignare, pe marginea lui 23 august.

Adrian Popa

D C I N Ă

Se tânguesc
Tălângi pe căi,
Și neguri cresc
Din negre văi,
Plutind pe munți..
La fâgădău,
La Vadul-Rău,
Sus, la răscruci,
Vin trei haiduci
Pe cai mărunți..

Grăesc încet..
Un scurt popas -
Și spre brădet
Pornesc la pas

Cei trei călări..
Sus peste plai
Tăcutul crai
Al nopții reci,
Umbrind poteci,
Se'nalță'n zări..

Și neguri cresc,
Ș'anină'n crengi; -
Se tânguesc
Și plâng tălângi
Pe cai puștii..
Se duc uitați
Cei trei fărtați
Săltând în sa,

Plutind așă, !
Ca trei stafii..

Dar când ajung
La coticuri,
Un chiot lung
Din mii de guri
Dărmă stânci..
Haiducii mei
Doinesc toți trei;
Și clocotesc
Și hohotesc
Păduri adânci..

St. O. Iosif

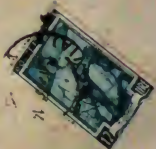
NOTĂ: Sosesco din când în când noi cereri pentru "Vatra" dela Români imprăștiati în toată lumea, în imposibilitate de a mări tirajul, am hotărât ca, pe măsură ce vin alte cereri, să suspendăm trimiterea ziarului unora dintre cititorii noștri cari, după aproape un an dela primirea lui, n'au dat încă niciun semn de viață. Operația a început deja cu numărul trecut, când a trebuit să înlocuim nu mai puțin de 40 dintre vechii noștri cititori cu alții noi. De aceea cei ce doresc să urmărească mai departe frământările din foaia noastră sunt rugați să ne anunțe măcar printr-o carte poștală.

ADRESA noastră: V A T R A - Casella Postale 9075 - R O M A -Borghi - ITALIA

"VATRO"
Casella Postale
ROMA - Borgo
ITALIA

Egr. Sig. C. SPANACHI
Adolfstr. 29

BONN
GERMANIA

STAMPE